

Nr 7.

Ankom till riksdagens kansli den 14 maj 1926 kl. 4 e. m.

Andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 7, i anledning av motion angående ett mera enhetligt och tillfredsställande ordnande av handräkningsarbetet vid landets olika tullplatser.

I en inom andra kammaren väckt motion, nr 344, som hänvisats till utskottet, *Motionen* har herr *Lindley* hemställt,

det riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller, det Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder till ett mera enhetligt och tillfredsställande ordnande av handräkningsarbetet vid landets olika tullplatser.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Frågan om handräkningsarbetets vid packhusen ordnande har under de *Historik.* senare åren vid flera tillfällen varit föremål för handläggning.

Vid riksdagen år 1909 väcktes av herr *Röing* i andra kammaren en motion, nr 39, vari hemställdes, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville anhålla, det Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder i ändamål, dels att tullverket måtte med egen personal övertaga och utföra det arbete, som nu i en del hamnar åläge där befintliga packhuskarlslag, dels ock att en för hela riket gällande taxa å avgifter för detta arbete måtte utfärdas.

Anledningen var olika arbetsinställelser och konflikter under år 1908 vid några av landets packhus.

Andra kammarens fjärde tillfälliga utskott hemställde i anledning av motionen, att kammaren för sin del ville besluta, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta verkställa utredning, dels angående på vad sätt tullverket kunde med i dess tjänst anställd personal övertaga och utföra det arbete, som nu i en del hamnar åläge där befintliga packhuskarlslag, dels även huru detta arbete kunde utföras utan särskild kostnad för staten, samt att Kungl. Maj:t ville för riksdagen framlägga förslag till de åtgärder, som av utredningen kunde föranledas.

Denna hemställan bifölls av andra kammaren men avslogs av första kammaren.

1908 års tullstatskommission, som avgav sitt betänkande år 1911, fann för sin del, att organisationen av handräkningsarbetet vid de tre största städernas packhus i allt huvudsakligt borde bibehållas.

Denna uppfattning delades av generaltullstyrelsen i dess utlåtande över betänkandet.

Kommerskollegium ansåg i sitt yttrande att skäl kunde tala för att staten övertog detta arbete, som dock skulle bekostas av varuägarna, men ville på grund av de befarade högre kostnaderna ej förorda den vägen utan anslöt sig till kommissionens förslag.

1914 års tullkommission stannade i sitt betänkande år 1919 för ett förslag med olika organisationer på olika platser. Vid de största tullplatserna borde packhuskarlarna anställas i tullverkets tjänst. Till fördel för det gamla systemet hade anförts, att stabiliteten i arbetsförhållandena bleve större samt att systemet skulle vara ekonomiskt fördelaktigt. Mot detta framhölls, att arbetskonflikter icke kunde anses uteslutna och att det bleve ekonomiskt fördelaktigt främst för packhuskarlslagen. Både ur synpunkten stabilitet i arbetsförhållandena och ur personalens synpunkt vore statsanställning lämpligast. Kommissionen trodde för sin del ej att ett dylikt system skulle ställa sig dyrare för den trafikerande allmänheten, som fortfarande borde bekosta arbetet.

Vid övriga tullplatser föreslogs dels avtal med bärarlag och stadsbudskärer och dels arbetets utförande av tullverkets uppsyningsmän.

Över detta tullkommissionens förslag yttrade sig generaltullstyrelsen år 1920. Den avstyrkte kommissionens förslag och yrkade på bibehållande av den gamla organisationen vid de största tullplatserna såsom den effektivaste och billigaste. Även kommissionens förslag om arbetets ordnande vid de medelstora och mindre tullplatserna avstyrktes.

Samma år (1920) tillkallade generaltullstyrelsen sakkunniga för uppgörande av förslag till tullpackhuslagets i Stockholm omorganisation m. m. Dessa sakkunniga utgingo i sitt utlåtande, avgivet år 1921, från att den förutvarande organisationen i stort sett komme att bibehållas och föreslogo endast vissa ändringar såsom beträffande antalet medlemmar i laget, uppbördssystemet o. d.

Utskottet. I motionen framställes yrkande på ett mera enhetligt ordnande av handräkningsarbetet vid landets tullplatser. Motionären har emellertid icke påvisat några olägenheter av att ifrågavarande arbete ordnats olika på olika tullplatser och utskottet håller före, att de lokala förhållandena nödvändiggöra skiftande organisationsformer. Utskottet kan därför icke biträda yrkandet om åtgärder för enhetlighet på nu ifrågavarande område.

Motionären yrkar vidare på ett mera tillfredsställande ordnande av ifrågavarande handräkningsarbete. Exempel till stöd för yrkandet hämtas endast från de stora tullplatser, väl förnämligast Stockholm, där detta arbete utföres av s. k. packhuskarlslag. Då utskottet därför gått att taga ståndpunkt till denna del av yrkandet, har utskottet självfallet måst begränsa sin prövning till att undersöka, huruvida motionären beträffande denna organisation av handräkningsarbetet framfört skäl av den art, att organisationen från allmänna synpunkter måste anses så otillfredsställande, att en ändring är av behovet påkallad. Utskottet har icke kunnat finna, att så är förhållandet. Ej

heller har utskottet funnit, att den omläggning, som motionären föreslagit, skulle vara till fördel för de parter, tullverket och varuägarna, som ha intresse av att ifrågavarande arbete tillfredsställande utföres. Utskottet har också inhämtat, att tullverket och handelsvärlden, åtminstone i Stockholm, fortfarande anse packhuslagen böra äga bestånd, likvisst med den reservationen från handelsidkarnas sida, att dessa främst hålla på att staten på ena eller andra sättet bör helt övertaga kostnaden för arbetets utförande. Då detta yrkande ligger utom motionens ram, saknar utskottet anledning att ingå på en granskning av detsamma.

På grund av vad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att motion II: 344 ej måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 14 maj 1926.

På utskottets vägnar:

HELMER LAGERKWIST.

Närvarande: herrar *Lagerkwist, Gustafsson* i Älvsered, *Eklund, Werner, Hedin, Bergström* i Bäckland, *Andersson* i Falkenberg, *Bergström* i Hålsingborg, *Hammartund* och *Persson* i Falla.
